

ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

Державний борг

- Це загальна сума заборгованості держави, яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань держави, включаючи боргові зобов'язання держави, що вступають в дію в результаті виданих гарантій за кредитами, або зобов'язань, що виникають на підставі законодавства або договору

Управління державним боргом

За умови ефективного використання залучені ресурси можуть стати позитивним чинником економічного зростання

Проте збільшення заборгованості може призвести до фінансової кризи, порушити макроекономічну стабільність

Боргоутворювальні фактори:

- 1) незбалансованість державних фінансів ;
- 2) хронічний дефіцит платіжного балансу в останні роки;
- 3) нестабільність грошової одиниці;
- 4) імпортна енергетична залежність;
- 5) неможливість залучення коштів населення у банківський сегмент;
- 6) значний відтік капіталу за межі України
- 7) нестача фінансових ресурсів для реалізації соціально-економічних реформ.

Основні цілі управління державним боргом

Економічні

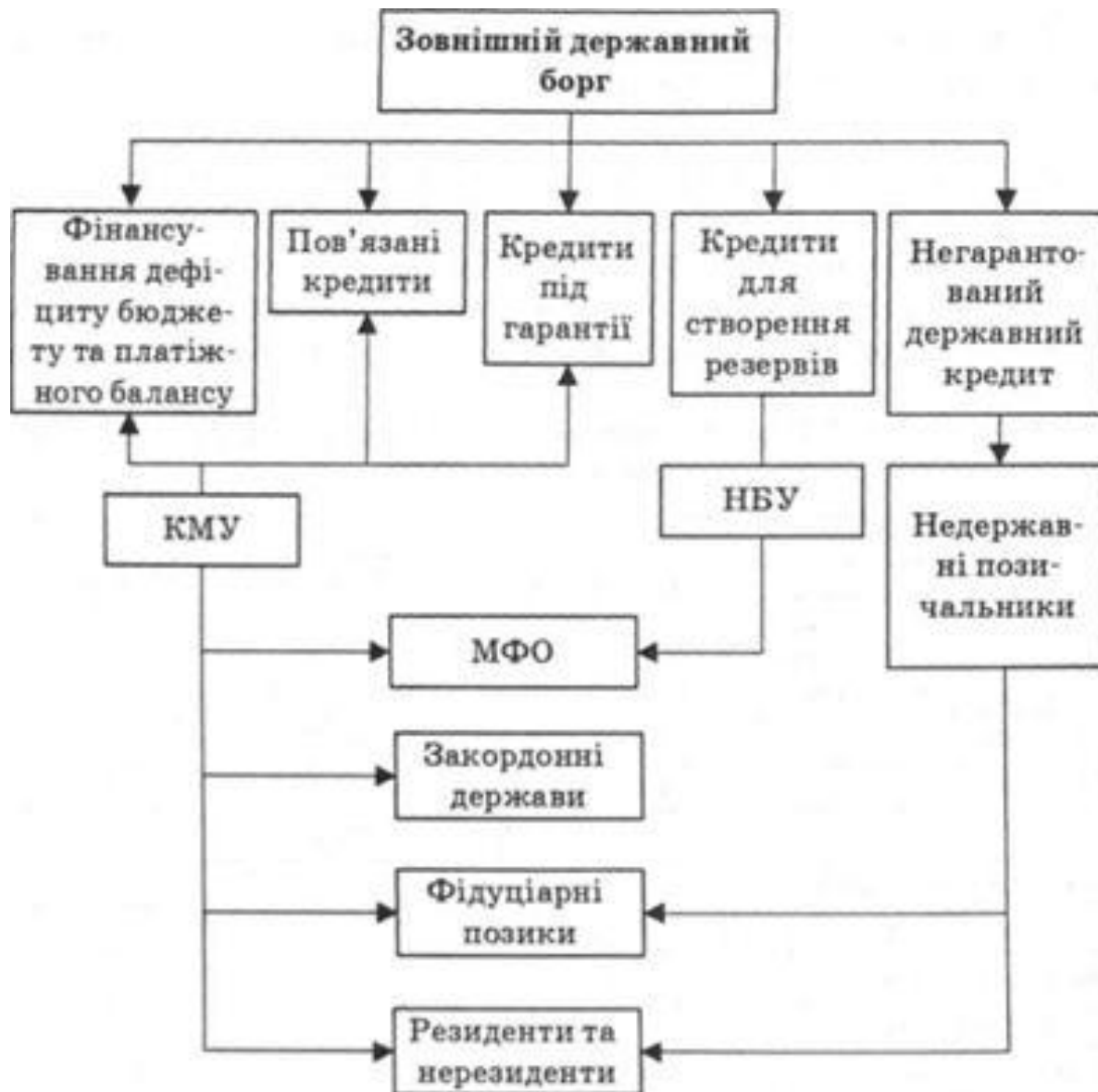
- мінімізація вартості зовнішніх запозичень
- покращення умов рефінансування
- переоформлення заборгованості

Політичні

Підтримка стабільності функціонування політичної системи.

Соціальні

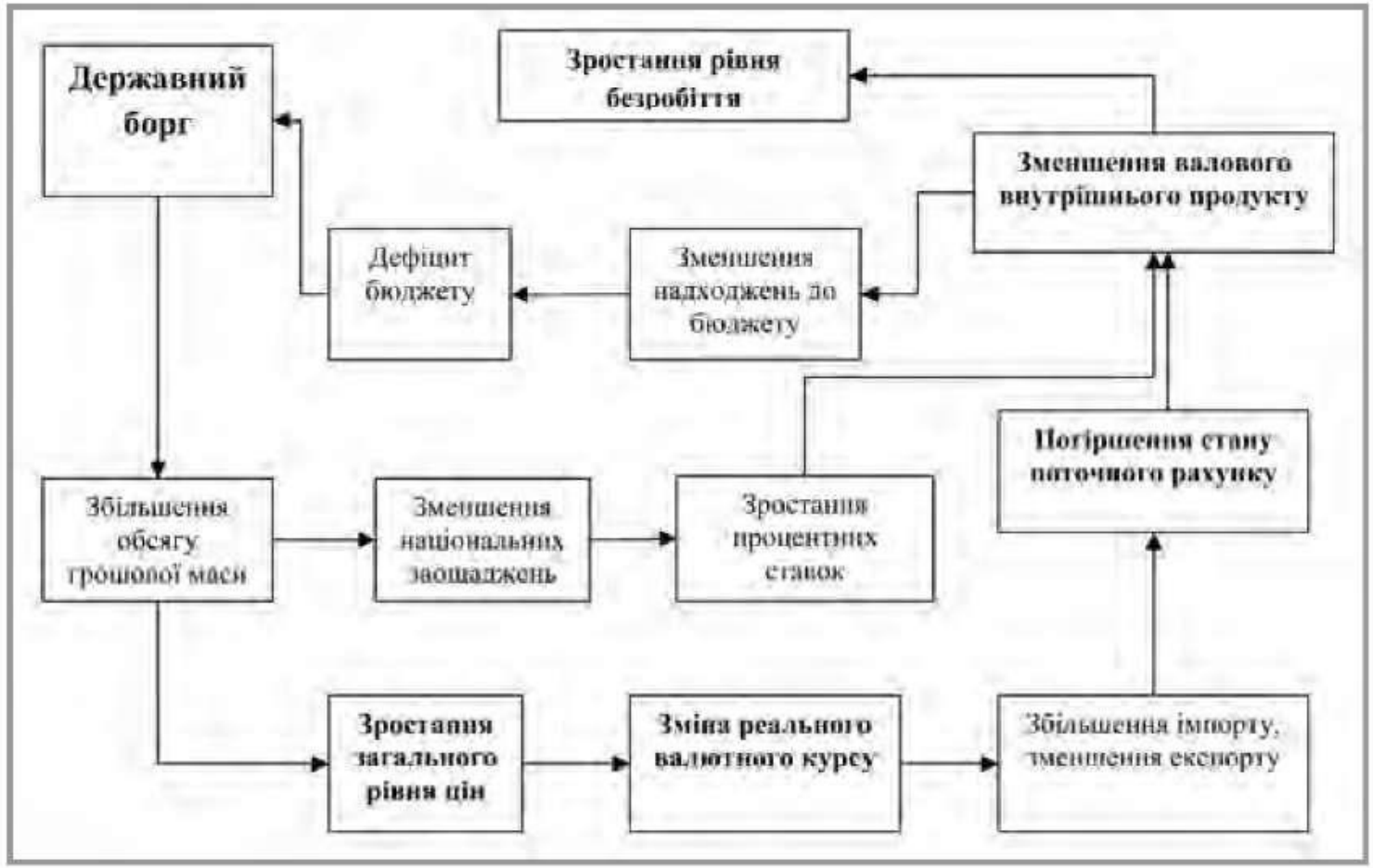
Своєчасне фінансування соціальної стабільності.

у

- Інфляційний ефект
- Ефект витіснення
- Ефект зростання відсоткових ставок
- Ефект чистого експорту
- Ефект зміни валового внутрішнього продукту
- Зниження темпів економічного зростання зазвичай супроводжується збільшенням рівня безробіття

Розпочалось
співробітництво
з МВФ

Березень 2004

Програма МВФ «попереджувачий
stand by»:

2й транш
кредиту

1й транш
кредиту

3й транш
кредиту

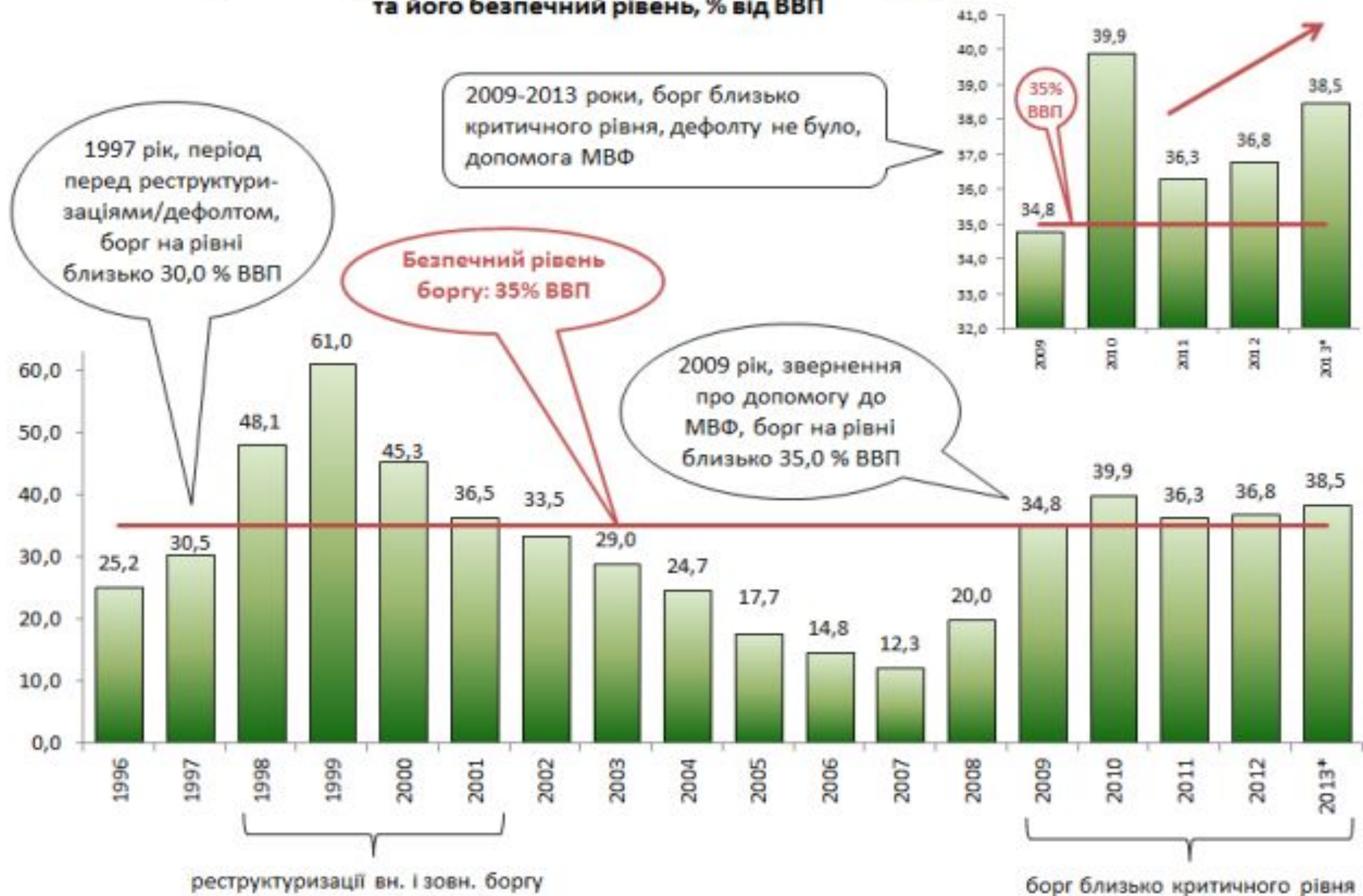
Динаміка валового зовнішнього боргу України за 7 років (2005 р. – кінець I півріччя 2013 р.)

	Станом на кінець 2005 р.	Станом на кінець 2006 р.	Станом на кінець 2007 р.	Станом на кінець 2008 р.	Станом на кінець 2009 р.	Станом на кінець 2010 р.	Станом на кінець 2011 р.	Станом на кінець 2012	Станом на кінець I півріччя 2013 р.
Сума валового зовнішнього боргу, млрд. дол. США	38,8	54,3	84,5	103,2	104	117,3	123,4	126,2	134,4
Частка від ВВП, %	47,4	51,2	60,2	56,7	88,7	85,7	81,9	76,6	75,7

Структура зовнішнього боргу України за секторами, строками погашення та фінансовими інструментами (млн. дол. США)

Показники	На 01.01.2005	На 01.01.2006	На 01.01.2007	На 01.01.2008	На 01.01.2009	На 01.01.2010	На 01.01.2011	На 01.01.2012	На 01.01.2013	На 01.07.2013
Валовий зовнішній борг за секторами економіки:	30647	39619	54512	79955	101659	103396	117346	126236	135065	134368
<i>Сектор державного управління*</i>	10058	10506	10924	11884	11959	17806	24982	25874	27333	27092
<i>Органи грошово-кредитного регулювання</i>	1690	1254	880	462	4725	6210	7509	7487	4853	3291
<i>Банки</i>	2662	6112	14089	30949	39471	30861	28119	25198	24553	21261
<i>Інші сектори</i>	15678	20913	26676	33581	41255	43441	50843	60557	72433	73820
<i>Прямі інвестиції: між фірмовий борг за початковим строком погашення:</i>	559	834	1943	3079	4249	5078	5893	7120	8893	8904
<i>Довгостроковий борг*</i>	20207	28675	39300	59278	81358	84335	91752	93522	101833	100820
<i>Короткостроковий борг за інструментами:</i>	10440	10944	15212	20677	200301	19061	25594	32714	33232	33548
<i>Боргові цінні папери</i>	5786	8111	11515	16536	14755	13117	17200	17714	22702	26158
<i>Кредити</i>	15108	19373	28763	47504	65457	63768	69620	71028	68721	64692
<i>Інструменти грошового ринку</i>	11	24	98	0	0	29	61	441	502	460
<i>Валюта та депозити</i>	871	1765	1791	3503	6293	5271	4015	4739	4135	4316
<i>Торгові кредити</i>	7565	8262	9698	8680	9740	11065	13828	17671	21310	21614
<i>Інші боргові зобов'язання*</i>	747	1250	734	653	1165	5068	6729	7523	8802	8224
<i>Прямі інвестиції: між фірмовий борг</i>	559	834	1943	3079	4249	5078	5858	7120	8893	8904

Відношення державного і гарантованого державою боргу до ВВП та його безпечний рівень, % від ВВП

Рис. 1. Динаміка боргу відносно ВВП